

Informatiebulletin voor cliënt- en
adviesraden

Voortgang verkennend onderzoek toekomst Participatiewet West-Brabant West

November 2024

werkplein^{wb}

ISD | Intergemeentelijke Sociale Dienst
Brabantse Wal

ISD Brabantse Wal, het Werkplein en WVS werken samen aan de uitvoering van de Participatiewet in de regio West-Brabant West (WBW). Onze bestuurders en directies zien dat de tijd rijp is voor een volgende stap in onze samenwerking. In dit informatiebulletin informeren wij u over de voortgang van het verkennend onderzoek.

De opdracht

ISD Brabantse Wal, het Werkplein en WVS werken steeds intensiever samen. De organisaties weten elkaar te vinden en benutten elkaars expertise. De besturen van de drie organisaties kijken nu vooruit hoe de Participatiewet in WBW zo optimaal mogelijk kan worden uitgevoerd en ingericht. Daarom wordt een brede verkenning naar de toekomst van de Participatiewet in de regio WBW gehouden. Het onderzoek kent vier deelopdrachten. Hieronder geven we per deelopdracht een update over de stand van zaken.

Voortgang verkennend onderzoek

Deelonderzoek A - Een verkenning van onze maatschappelijke opgave, van de toekomstige arbeidsmarkt en economie en de ontwikkeling van het bijstandsbestand in WBW

Wat is de nut en noodzaak voor verandering? Welke ontwikkelingen kunnen we verwachten in ons bijstandsbestand, de economie en de arbeidsmarkt in de komende decennia in WBW? En welke successen en belemmeringen ervaren we in de huidige ketensamenwerking om deze ontwikkelingen samen aan te pakken? Om antwoord te geven op deze vragen is binnen de drie organisaties input opgehaald. Ook zijn er publicaties van onderzoeksbureaus ter hand genomen en is er gesproken met strategen van RWB. De uitkomsten van het symposium dat vorige maand plaatsvond worden ook meegenomen in dit deelonderzoek. We verwachten dat dit deelonderzoek eind november is afgerond. Tussentijdse bevindingen zijn gedeeld met onderzoeksbureau's Berenschot en AEF. Zij zijn verantwoordelijk voor deelonderzoek B en C.

Symposium over de nut en noodzaak

Maandag 14 oktober vond in Bovendonk te Hoeven het symposium *'Iedereen doet mee! Verbinden voor verandering in West-Brabant West'* plaats. Het symposium werd bezocht door zo'n 120 bezoekers. Het symposium was gericht op de beslissers en beleidsmakers in het brede sociaal domein, zoals raadsleden, wethouders, managers en beleidsadviseurs. Ook OR-leden en jullie als cliënt- en adviesraden zijn uitgenodigd. Tijdens het symposium is het gesprek gevoerd over de noodzaak en urgentie van verandering en samenwerking in het sociaal domein. Wat is onze maatschappelijke opdracht? Hoe zorgen we er samen voor dat iedereen mee kan doen in onze regio? Wat vraagt dit van ons?

Het programma

In het programma werd aandacht besteed aan de maatschappelijke opgave. De reflectie hierop werd verzorgd door gastspreker Erik Dannenberg, voorzitter Divosa. Tijdens een panelgesprek met verschillende specialisten werd de discussie gevoerd. Over de urgentie vanuit de arbeidsmarkt en economie mét oplossingsrichtingen voor onze doelgroep. Vervolgens werd tijdens een interactief onderdeel met het hele publiek de brug geslagen naar de toepassing op de regio. Dit aan de hand van de zeven uitgangspunten die eerder zijn vastgesteld door de bestuurders. Hoe ervaart een inwoner of partner in het sociaal domein de dienstverlening idealiter in het jaar 2035?

Ter afsluiting werd gevraagd in welke mate de aanwezigen nut en noodzaak voor verandering herkennen. Hierop antwoordde 89% 'helemaal' en 10% 'een beetje'. Op de vraag of men uitkijkt naar de periode van verandering antwoordde 54% 'Ja, geen tijd te verliezen' en 44% 'Jawel, maar eerst goed uitwerken'.

- Voorafgaand is een podcast gedeeld die aan het denken zet in aanloop naar het symposium: [Podcast aflevering 1](#)
- Voor een reflectie op de middag beluistert u hier de podcast: [Podcast aflevering 2](#)
- De middag is vastgelegd in een sfeervideo: [Video symposium 14 oktober](#)

Deelonderzoek B - Een maatschappelijke kosten batenanalyse van een doorontwikkeling van de uitvoering van de Participatiewet in WBW

Het maatschappelijk rendement van deze koers berekent onderzoeks- en adviesbureau Berenschot voor ons. Dit door middel van een *maatschappelijke kosten/baten analyse (MKBA)*. Wat levert een eventuele doorontwikkeling in de keten op voor de maatschappij? En weegt dit op tegen de kosten?

Bij dit onderzoek heeft Berenschot verschillende medewerkers uit de uitvoering (ook vanuit Wmo en Jeugd) betrokken voor perspectieven uit de praktijk. In welke situaties bevinden inwoners in de Participatiewet zich? Welke belemmeringen ervaren zij? Wat zijn kansen voor verbetering? Ook is een uitvraag gedaan bij een afvaardiging van financieel adviseurs van de gemeenten en de drie organisaties. Berenschot werkt op dit moment aan de rapportage. Het onderzoek van Berenschot loopt van september 2024 tot en met december 2025. Om de samenhang tussen de deelopdrachten te borgen trekken Berenschot en AEF gedurende het onderzoek samen op.

Deelonderzoek C - Een dienstverleningsconcept en organisatievorm(en) voor hoe de Participatiewet van de toekomst in WBW wordt uitgevoerd

Onderzoeks- en adviesbureau Andersson Elffers Felix (AEF) onderzoekt de best passende organisatievorm om inwoners met (onder meer) vragen op het gebied van bestaanszekerheid, werk en inkomen te ondersteunen. Er worden meerdere varianten verkend. Van de onderzochte organisatievormen maken zij een globale *doorrekening* van de financiële consequenties en randvoorwaarden. Daarbij worden de randvoorwaarden voor samenwerking in het *brede sociale domein* omschreven die nodig zijn om de doorontwikkeling te doen slagen. Ook worden *risico's en beheersmaatregelen* in kaart gebracht.

In september heeft AEF met verschillende betrokkenen zoals directeuren en bestuurders gesproken. Doel van deze gesprekken was om tot een set van criteria te komen waaraan de verschillende varianten van organisatievormen getoetst zullen worden. Daarnaast is met de OR-klankbordgroep gesproken en zijn van alle drie de organisaties collega's bevroegd via georganiseerde werksessies. Zo heeft AEF inzicht gekregen in de drijfveren van medewerkers, de kijk op toekomstige ondersteuning aan inwoners en de daarvoor benodigde vaardigheden. Dit geeft input voor een 'dienstverleningsconcept'. In dit dienstverleningsconcept staat wat onze inwoners nu en in de toekomst nodig hebben en welke ondersteuning dat van onze organisaties in de 'keten' vraagt. Op basis van dit dienstverleningsconcept worden de best passende organisatievorm(en) uitgewerkt. Het onderzoek van AEF loopt van september 2024 tot en met begin februari 2025. Om de samenhang tussen de deelopdrachten te borgen trekken AEF en Berenschot gedurende het onderzoek samen op.

Deelonderzoek D - Een opzet voor een programma architectuur die benodigd is om daadwerkelijk de organisatie(s) en samenwerking van de toekomst te realiseren.

Deze deelopdracht is geparkeerd totdat er een weloverwogen besluit genomen is over de toekomst van de Participatiewet in WBW.

Planning

Eind februari 2025 verwachten we de besturen van WVS, het Werkplein en ISD Brabantse Wal de uitkomsten van dit onderzoek aan te bieden. Daarna zal het vervolgproces geschetst worden en wordt u hier verder over geïnformeerd. Tot die tijd zullen we u blijven informeren over de voortgang van het onderzoek.

De directeuren van ISD Brabantse Wal, het Werkplein en WVS

Ron van Toor

Arjan Dekker (waarnemend)

Jos Koopman